

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพสังคมไทยในยุคปัจจุบัน ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของยุคโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมไทยเข้าสู่ความทันสมัยตามแบบตะวันตก ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของชุมชนอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการเมือง ซึ่งมีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุและเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย มีการแข่งขันกันมากขึ้นจึงเกิดความไม่เท่าเทียมกันทางสังคม แก่งแย่งชิงดีทำให้ต่างคนต่างดิ้นรนต่อสู้เพื่อความอยู่รอด ความสัมพันธ์แบบพึ่งพาอาศัยของชุมชนเริ่มเปลี่ยนแปลงไปเป็นสังคมบริโภคนิยม ซึ่งนำมาสู่ความเสื่อมถอยทางด้านศีลธรรมและจริยธรรมของผู้คนในสังคมไทย และวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมก็เลือนหายไปด้วย ชุมชนก็เริ่มห่างจากวัดมากขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย ชีวิตของผู้คนในสังคมมีความสะดวกสบายมากขึ้น แต่ขณะเดียวกันก็เกิดความผิดพลาดในแง่ที่มุ่งความเจริญทางวัตถุ โดยการมุ่งเน้นแต่ด้านเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว และขาดการพิจารณาปัญหาอย่างรอบด้านที่คำนึงถึงสภาพของสังคม และวิถีชีวิตของผู้คนพร้อมกันไปด้วย^๑

ซึ่งวิกฤตการณ์ดังกล่าวนี้ทำให้ผู้คนในสังคมเกิดความสับสนในชีวิต จึงเกิดความรู้สึกแปลกแยกระหว่างสังคมแบบเก่ากับสังคมใหม่ การปรับตัวของผู้คนในสังคมไทยให้เข้ากับ ความทันสมัย เป็นไปอย่างไม่ราบรื่นนัก อันเป็นผลทำให้ผู้คนในสังคมสมัยใหม่มีแนวโน้มที่ต้องการแสวงหารากฐานของระบบคุณค่า และจิตวิญญาณที่จะอธิบายการมีอยู่ของเขาได้อย่างมีความหมาย สังคมให้คุณค่ากับวัตถุเกินจริงเอนเอียงไปจนละเลยคุณค่าทางจิตใจ สวนทางกับหลักคำสอนของพุทธศาสนาที่สอนให้คนละกิเลสตัณหา ทำจิตใจให้บริสุทธิ์ผ่องใส ข้ามพ้นความสุขอย่างหยาบจากการเสพกามคุณ เข้าถึงความสุขอันละเอียดจากภายใน ทำให้สังคมไม่สามารถที่จะประสานการพัฒนาที่เกิดขึ้นใหม่ จากระบบทุนนิยมให้เข้ากับวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณีที่ดีงาม อันมีหลักธรรมในพุทธศาสนาเป็นรากเง้าแต่เดิมได้

การนำเอาหลักพุทธธรรมมาปฏิบัติ เพื่อให้เกิดโลกุตตรปัญญาโดยมีจุดมุ่งหมายคือ พระนิพพาน มีความสำคัญที่สุดสำหรับพุทธศาสนิกชน ตามหลักคำสอนของพระพุทธองค์ ในการปฏิบัติหน้าที่ของชาวพุทธด้วยความบริบูรณ์ โดยคำนึงถึงหลักพระสัทธรรม ๓ ประการ ที่ประกอบด้วย ปรีชา (คันถธุระ) ปฏิบัติ (วิปัสสนาธุระ) และปฏิเวธ ซึ่งได้แก่ การได้บรรลุมรรค ผล นิพพาน อันเป็น

^๑ยุค ศรีอาริยะ, เครือข่ายอำนาจครอบโลกและวิกฤตเศรษฐกิจฟองสบู่, (กรุงเทพมหานคร : โครงการ วิถีทรรศน์, ๒๕๔๑), หน้า ๖.

แก่นแท้ของพุทธศาสนา^๒ ตามหลักคำสอนต้องประกอบด้วย ปรัชญา ปฏิบัติ เพื่อเข้าถึงปฏิเวธ หากเรียนปรัชญาอย่างเดียวแต่ไม่นำเอามาปฏิบัติก็เป็นเพียงความจำเท่านั้น มิใช่การได้ปัญญาที่แท้จริงตามคำสอนของพุทธองค์ ปัญญาที่ได้จากวิปัสสนาธุระนี้ยังสามารถนำไปใช้แก่ตนเองครอบครัว สังคม การทำงาน และเพื่อความสุขในชีวิตประจำวันได้อีกด้วย วิปัสสนาธุระมีความสำคัญมากจากสมัยพุทธกาลจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่สนใจต้องการจะเข้าถึง และต้องการความสงบทางจิตใจจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่วุ่นวาย

การปฏิบัติธรรม ฝึกจิตให้สงบและเป็นสมาธินั้น เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา ที่พุทธศาสนิกชนทุกคนควรเรียนรู้ และนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม การปฏิบัติธรรมจึงเป็นเสมือนรูปแบบหนึ่งแห่งการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย สำนักปฏิบัติธรรมที่คณะสงฆ์ไทยโดยมหาเถรสมาคมให้การส่งเสริมสนับสนุนให้วัดทั่วประเทศจัดตั้งขึ้น เพื่อรองรับประชาชนพุทธบริษัทที่สนใจใคร่ปฏิบัติธรรมด้วยการฝึกปฏิบัติพระกัมมัฏฐาน เจริญสมถวิปัสสนา โดยมีเป้าหมายให้คณะสงฆ์แต่ละจังหวัดมีสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ ในด้านการฝึกอบรมสมถกัมมัฏฐาน หรือวิปัสสนากัมมัฏฐาน กระจายครอบคลุมทุกจังหวัดตามเจตนารมณ์แห่งระเบียบ มส. แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากสำนักปฏิบัติธรรมส่วนใหญ่ที่ตั้งขึ้นแล้วดำเนินกิจกรรมภายใต้กรอบแนวคิดของวัด

การดำเนินการเพื่อให้หลักคำสอนในพระพุทธศาสนาแพร่หลายออกไป ทำให้มีผู้เคารพเลื่อมใสศรัทธาในพระรัตนตรัย น้อมนำเอาหลักธรรมในพระพุทธศาสนาไปประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติเหล่านั้น เพราะพระพุทธศาสนาบังเกิดขึ้นมาเพื่อประโยชน์สุขแก่ชาวโลก หัวใจสำคัญในการเผยแผ่คำสอนของพระพุทธศาสนา ก็เพื่อประโยชน์สุขแก่ชาวโลก โดยให้เกิดประโยชน์สุข ตามที่พระพุทธองค์ทรงพระประสงค์ ๓ ประการ คือ ประโยชน์ในชาตินี้ ประโยชน์ในชาติหน้า และประโยชน์อย่างยิ่งคือ พระนิพพาน พระภิกษุผู้เป็นเจ้าอาวาสและเจ้าคณะทุกชั้นมีหน้าที่จะต้องรับผิดชอบ ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ตามบทบัญญัติมาตรา ๓๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๓๕^๓

พระสงฆ์และวัดเป็นองค์กรสำคัญ ที่จะมีส่วนเกี่ยวข้องเหมาะสมสอดคล้องต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพราะพระเป็นผู้อบรมให้ธรรมะ ให้ผลทั้งโลกียะ และโลกุตระ จัดการศึกษาด้านปรีชาญาณและด้านปฏิบัติแก่ประชาชนทุกคน มีส่วนใกล้ชิดกับสังคม เอื้อประโยชน์ทางธรรม อันเป็นสาธารณะ

^๒ พระเทพวิสุทธิกวี (พิจิตร จิตตวันโณ), **คู่มือการบำเพ็ญกรรมฐาน**, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย, ๒๕๔๒), หน้า ๑๓.

^๓ กรมการศาสนา, กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือพระสังฆาธิการ ว่าด้วยเรื่องการคณะสงฆ์และการพระศาสนา**, (กรุงเทพมหานคร : การศาสนา, ๒๕๓๘), หน้า ๑๓๔-๑๓๕.

สมบัติ สงเคราะห์ชุมชนและสังคม คอยพัฒนาสาธารณูปการ มีการร่วมมือประสานการเผยแผ่ธรรม
ผูกสัมพันธ์กับชุมชนและสังคมเนื่องกัน ในพระพุทธศาสนาตลอดทั้งชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย ดังพุทธพจน์
ที่ว่า “ถ้าเห็นว่าจะได้ประโยชน์สุขที่ยิ่งใหญ่ เพราะสละประโยชน์สุขเล็กน้อย บุคคลควรสละประโยชน์
สุขเล็กน้อยเพื่อเห็นแก่ประโยชน์สุขที่ยิ่งใหญ่”^๔

ด้านการอบรมสั่งสอนควรที่จะสอนจากรูปธรรมไปหานามธรรม สอนจากสิ่งที่รู้เห็นได้ง่าย
เข้าใจกันอยู่แล้วไปยังสิ่งที่รู้เห็นได้ยากหรือยังไม่เข้าใจ เช่น สอนหลักอริยสัจ ๔ ทรงนำเอาทุกข์ อัน
เป็นตัวปัญหาขึ้นแสดงก่อนเพราะเห็นได้ง่าย เข้าใจง่าย จากนั้นก็สืบสาวไปหาเหตุของทุกข์แล้วโยงให้
เข้าถึงการดับทุกข์ พร้อมบอกหนทางว่าจะดับทุกข์ที่เกิดขึ้นนั้นได้อย่างไร^๕ แนวทางการปฏิบัติที่
พระองค์ทรงค้นพบเมื่อว่าโดยหลักการแล้วคือ อริยมรรคมีองค์ ๘ เพื่อให้ผู้ปรารถนาพ้นจากทุกข์
ประพฤติดุปฏิบัติได้ด้วยตนเอง หลักคำสอนสำหรับปฏิบัติเพื่อความรู้ในทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ความดับ
ทุกข์ และมรรควิธีเพื่อความดับทุกข์ พระพุทธองค์ได้ตรัสไว้ในมหาสติปัฏฐานสูตร ว่า “ภิกษุทั้งหลาย
ทางนี้เป็นทางเดียว เพื่อความบริสุทธิ์ของเหล่าสัตว์ เพื่อล่วงจากโสกะและปริเทวะ เพื่อดับทุกข์และ
โทมนัส เพื่อบรรลุอริยมรรค เพื่อทำให้แจ้งพระนิพพาน ทางนี้ คือ สติปัฏฐาน ๔”^๖ พระดำรัสที่ทรง
ตรัสในมหาสติปัฏฐานสูตรนี้ยืนยันได้ว่า วิธีปฏิบัติเพื่อบรรลุนิพพานอันเป็นที่ตั้งแห่งความดับสิ้นทุกข์
ทั้งปวงคือต้องปฏิบัติตามหลักสติปัฏฐาน ๔ คือ กาย เวทนา จิต ธรรมนี้เท่านั้น

การพัฒนาสุขภาพทางจิตมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านสุขภาพ โดยการปฏิบัติธรรมคือ
การเดินจงกรมจะทำให้ได้รับประโยชน์ เช่นการบริหารร่างกายได้ขยับเคลื่อนไหว ซึ่งก็ถือว่าส่งผลดี
ทางด้านร่างกาย ทำให้ฝึกความอดทนในการเดินจงกรมในแต่ละครั้ง และตอนเช้าของทุกวันก่อนที่จะ
เริ่มกิจกรรมทำวัตรเช้าก็จะมีการออกกำลังกาย และบริหารร่างกายแบบส้ารวมบนศาลาปฏิบัติธรรม
โดยพร้อมเพรียงกันทุกวัน ส่วนด้านจิตใจก็เช่นกันสำหรับผู้ปฏิบัติธรรมนั้นจะทำให้จิตใจผ่องใส ผ่อน
คลายลดความตึงเครียดภายในจิตใจเกิดความสงบและมีสติ จากการที่ได้รับการฝึกปฏิบัติธรรมเพื่อ
พัฒนาจิตใจก็จะทำให้จิตใจเราดีขึ้นมาได้ โดยเมื่อเรามีความสุขแล้วร่างกายนั้น จะผลิตสารแห่ง
ความสุขที่ชื่อว่า แอนโดรฟิน ออกมาทำให้เกิดความสุขภายในใจได้ และสามารถที่จะควบคุมอารมณ์
ตนเองทำให้เกิดความสุขตามมาได้ ส่งผลทำให้เกิดการมีสุขภาพดีทั้งทางกายและทางใจทั้งสองอย่าง
บางคนอาจจะมึนงงกายสมบูรณ์ภายนอกก็จริง แต่ก็บอกไม่ได้ว่าคนที่มึนงง กายสมบูรณ์นั้น แต่ภายใน
จิตใจอาจจะกำลังมีความเครียด และความทุกข์ในจิตใจอยู่ ก็ถือว่าบุคคลนั้นไม่มีความสมบูรณ์ของ

^๔ช.ธ. (ไทย) ๒๕/๘/๙.

^๕ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๒๗๓/๒๑๘.

^๖ที.ม. (ไทย) ๑๐/๒๗๓/๒๑๖.

ร่างกายที่แท้จริง เพราะผู้ที่เชื่อว่ามีสุขภาพดีนั้นจะต้องมีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ควบคู่กันทั้งสองอย่าง^๗

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของประชาชน ต่อการเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันอาทิตย์ ของวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ว่าประชาชนในพื้นที่โดยรอบของวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ได้ให้ความสำคัญและใส่ใจต่อการเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันอาทิตย์เป็นอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนและสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนต่อการเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันอาทิตย์ในโอกาสต่อไปอีกด้วย

๑.๒ วัดอุปประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันอาทิตย์ ของวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันอาทิตย์ ของวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนต่อการเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันอาทิตย์ ของวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันอาทิตย์ ของวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร เป็นอย่างไร

๑.๓.๒ เปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันอาทิตย์ ของวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

๑.๓.๓ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนต่อการเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันอาทิตย์ ของวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร มีอะไรบ้าง

^๗สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), หนังสือประกอบงานอีสานสร้างสุข ปี ๕๑-๕๒ พระสงฆ์กับสุขภาพ, (อุบลราชธานี : วิแคน เซอร์วิส เอ็กซ์เพรส, ๒๕๕๒), หน้า ๑๘-๑๙.

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันอาทิตย์ ของวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร” ผู้วิจัยได้ศึกษาตามระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการจัดตั้งสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัด ใน ๔ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านวิชาการ ๒) ด้านบุคลากร ๓) ด้านสวัสดิการ ๔) ด้านสถานที่^๔

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรต้นและตัวแปรตาม โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่เข้าวัดปฏิบัติธรรมของวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ประกอบด้วย สถานภาพ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ

๒. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ความพึงพอใจของประชาชนต่อการเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันอาทิตย์ ของวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร รวม ๔ ด้าน ได้แก่

- ๑) ด้านวิชาการ
- ๒) ด้านบุคลากร
- ๓) ด้านสวัสดิการ
- ๔) ด้านสถานที่

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยครั้งนี้ประชากรคือ ประชาชนที่เข้าวัดปฏิบัติธรรมของวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน ๔๑๒ คน^๕

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้ศึกษาได้กำหนดพื้นที่ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ศูนย์ปฏิบัติธรรมวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

^๔สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการจัดตั้งสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัด, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๔๓), หน้า ๗๓.

^๕สำนักงานปฏิบัติธรรมวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร, สถิติจำนวนผู้เข้าร่วมปฏิบัติธรรม, (สมุทรสาคร : สำนักงานปฏิบัติธรรมวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร, ๒๕๕๘), หน้า ๒๑.

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ขอบเขตระยะเวลาในการวิจัย เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ถึงเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ รวมระยะเวลา ๖ เดือน

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันอาทิตย์ แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันอาทิตย์ แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันอาทิตย์แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันอาทิตย์ แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๕ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันอาทิตย์ แตกต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และได้รับการตอบสนองทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามสภาวะ

๑.๖.๒ ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่มาเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันอาทิตย์ ของวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร เท่านั้น

๑.๖.๓ วัด หมายถึง สถานที่ทางพระพุทธศาสนาที่จัดกิจกรรมการอบรมการปฏิบัติธรรมในวันอาทิตย์ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร เท่านั้น

๑.๖.๔ การปฏิบัติธรรม หมายถึง วิธีการสอนเพื่อให้เกิดสมาธิและเกิดปัญญา ทำให้ผู้ปฏิบัติมีความเลื่อมใสศรัทธาในพระรัตนตรัย น้อมนำเอาวิธีการปฏิบัติธรรมไปประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติเองและสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ โดยได้ปฏิบัติตามระเบียบการอบรมของวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ตามแนวทางสติปัฏฐาน ๔ ใน ๔ ด้าน คือ ๑) ด้านวิชาการ ๒) ด้านบุคลาการ ๓) ด้านสวัสดิการ ๔) ด้านสถานที่

๑.๖.๕. ด้านวิชาการ หมายถึง ใช้หลักการปฏิบัติธรรมในพระพุทธศาสนาโดยยึดหลัก ศีล สมาธิ ปัญญา เป็นเครื่องช่วยสนับสนุนให้อุบาสก และอุบาสิกา ให้ตั้งมั่นในศีล ก่อให้เกิดสมาธิ สร้าง ปัญญาให้เกิดขึ้น และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี ใจความสำคัญ หรือสาระสำคัญของหลักการปฏิบัติ มีเนื้อหาของการปฏิบัติธรรม ได้ใจความกระชับ เข้าใจง่าย มีลำดับขั้นตอนในการ ปฏิบัติไม่สับสนยืดเยื้อ นำมาใช้ในชีวิตประจำวันของพุทธศาสนิกชนได้เป็นอย่างดี

๑.๖.๖. ด้านบุคลากร หมายถึง สภาวะทุกอย่างที่ประกอบกันขึ้นเป็นตัวบุคคล โดย หมายถึง การประพุดติตนนำเคารพเลื่อมใสศรัทธา มีความรู้ในเรื่องนั้นเป็นอย่างดี และมีศิลปะการพูด ในที่ชุมชนเป็นอย่างดี คุณสมบัติหรือคุณลักษณะทางจิตใจ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการกระทำของบุคคลใน สถานการณ์ต่างๆ

๑.๖.๗. ด้านสวัสดิการ หมายถึง การอำนวยความสะดวกการให้บริการจัดสิ่งของ (เทียนหอม มุ้ง ผ้าห่ม) การจัดเตรียมอาหารและน้ำดื่ม สำหรับผู้เข้าปฏิบัติธรรมอย่างเพียงพอ และให้ ความสะดวกแก่ผู้มาปฏิบัติธรรมของวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

๑.๖.๘. ด้านสถานที่ หมายถึง ที่อยู่ ที่พักที่อาศัย และสถานที่ที่เหมาะสมแก่การปฏิบัติ สิ่ง ที่ทำให้สบาย สภาพแวดล้อม สิ่งที่เหมาะสมอันก่อผลในการเจริญภาวนาให้ได้ผลดี ช่วยให้สมาธิตั้ง มั่นไม่เสื่อมถอยโดยง่าย เช่น สถานที่ปฏิบัติธรรม มีหอนอน โรงอาหาร ห้องน้ำ ห้องสุขา ไฟฟ้า และ บรรยากาศ ที่เหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติ

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ทำให้ทราบระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวัน อาทิตยของวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

๑.๗.๒ ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการเข้าวัดปฏิบัติ ธรรมในวันอาทิตยของวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

๑.๗.๓ ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชน ต่อการเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันอาทิตยของวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

๑.๗.๔ ผลการวิจัย สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาและส่งเสริมความพึงพอใจของประชาชน ต่อการเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันอาทิตยของวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร